

LBRIS

We know
books

Gabriel Noiescu
Mei-Nebunul

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2024

Cei care aflaseră acum de existența sa se minunară. Avea ceva din fanatismul omului care merge pe catalige într-un circ. E tragic, fiindcă e deasupra tuturor, și e fatalist, fiindcă nu poate pluti deasupra apelor. S-a cocoțat pe papainoagele acelea pentru a ajunge aproape de Ideal. Un Ideal care macină precum un acces de tuse trupul unui om monoton. Ciorna pe care o găsisem răscolind câteva catrafuse avea în final cele câteva fraze transcrise acum. Erau agitate vorbele și autorul lor nu a mai rostit nimic în fața plutonului de execuție. Zarurile fuseseră cu ostentație aruncate pentru a nu mai ridica niciun drept la replică. Sentimentele adunate ca niște cifre de pe fețele oamenilor prevesteau catastrofa ce avea să se întâmple. Paginile de după vor fi cuprinzătoare prin detaliul lor. Mă gândesc că au fost scrise într-un ungher ferit de ochii lumii, secătuind până la sfârșire ființa celui condamnat. Vorba e seacă, am evitat să o rescriu, ferindu-mă cumva să nu zdrobesc ceea ce se ridica în spatele ei cu un fel de nădejde. Pendulam între a scrie și a nu scrie în continuare, mă simțeam flatat de protocolul în care e ținut un autor, dar totodată deznădăjduit în prezența ingratitudinii. Ciorna aceea căra în spate o întregă viață găzduită precum un păduche în ciuful unor oameni săraci... Deprinderea pe care o folosea acum în toate situ-

ățiile nu-i era deloc defavorabilă. Nu putea să încerce toate lucrurile din lume dar nici să ignore simplul fapt că trebuia cumva să înțeleagă. Ce putea refuza în trecerea aceasta de la impresie la impresie? Dacă te gândeai prea mult nechibzuit la lucrurile pe care le înfăptuia, ajungeai să crezi că mintea îi secătuisese de inspirație și că senzațiile sale se ghidau după ceea ce demult i se imprimase fără a mai putea fi șters vreodată. Era vorba de saturație și de o judecată deficientă. Nu mai putea pune toate expresiile limbii sale într-o parte a conștiinței, spunând că a răbdat îndeajuns diferențele. Nu mai voia să scape imagini printre lucrurile pe care nu le înțelegea și care îi erau prin asta străine. Călin trecu pe partea opusă a drumului, și îmbrâncit de un om încotoșmănat cu vreo două trei paltoane, uită întreaga sa argumentație văzută ca pe o revelație și drumul pe care îl alesese pentru demonstrație. Nu mai știa unde voia să ajungă sau dacă se îndrepta cu intenție în vreo anume direcție. Se pomeni că se ujmește cu un geamantan negru în mână. Îl căra fără să-l atingă de asfaltul mâncat prin unele locuri de ploaie. Privi în urmă umbra omului care îl îmbrâncise și încercă să-și redreseze poziția trupului ușor, după bălăbăneală. Părea destul de galanton în ziua asta, căci în fața gestului ofensator al omului aceuia încotoșmănat cu două trei paltoane nu replică nimic. Simți însă cum ganglionii i se umflaseră și mai tare. Urechile sale erau îngropate în două perne pufoase de puroi. Libertatea de opțiune, spuse el dintr-odată, sforțându-se să justifice gestul omului aceuia înfo-

folit care îl lovise și care se îndepărta tot mai mult de el. Părea că suferă din pricina unei replici care trebuia să-l înjosească mai mult pe el și să-i dea dreptul omului acela să-l mai lovească încă o dată dacă voia. Era o chestiune de principiu, spuse el în continuare, rămânând parcă suspendat într-o uimire a oricărui înțelept. Mersul deșănțat al omului încotoșmănat îl făcu să-l mai lovească și pe un altul care se canonea să-și aranjeze o pălărie cu boruri late mai înspre frunte, ascunzându-și cumva ochii. Călin nu observă faptul acesta, deși se întoarse mătăhăind înspre el, pentru a-l privi de la distanță. Dioptriile sale crescuseră în asemenea măsură în ultima perioadă, din pricina unui banal accident, încât abia dibuia ceea ce se întâmpla la doi pași de sine, dacă amenințarea îl pândește din afară sau trăiește cu ea în sân. Asta era cauza care îl împinse tot mai aproape de omul încotoșmănat. Miopia sa îl făcu pe omul acela încotoșmănat să nu-l mai poată evita. Nu avea cum să-l mai ferească. Mergea deseori foarte haotic încât nu știa încotro să calce. Gleznelor suportau o mare presiune din pricina indeciziei sale, care lăsa ca totul până la urmă să se întâmple. De întâmplare ținea și înlănțuirea sa de gânduri înainte să se întâlnească cu omul încotoșmănat. Nu voia să ajungă nicăieri, ci doar își puna câteva întrebări care cereau o lămurire ulterioară. Virulența cu care uneori corecta un gând rostit te făcea să crezi că în interiorul său se fremătau mari idei metafizice. Era, în schimb, doar o purtare lamentabilă care voia să impresioneze și să creeze un fel de respect dogmatic

ce ținea de aura sfinților dospți sau de superioritatea oamenilor necruțători și prea iertători. Călin privi în continuare în spate și încercă să mute geamantanul a cărui menire nu o cunoște, pe moment, în cealaltă mână. Îl mișcă ușor, ca într-un balans al unei cumpene pentru a nu se dezechilibra, fiind atent la mișcarea din fundal care înfățișa o mogâldeată de om și câteva case aranjate, în privirea sa, ca într-un stup. E ca și cum ai suferi o decepție, spuse iarăși Călin, alterându-și partea de luciditate care îi spunea că omul încotoșmănat cu mai multe paltoane se depărta de punctul fix în care zăcea trupul său, care parcă dintr-odată se închise ermetic în sine. Nu mai voia să expulzeze nicio răutate care l-ar putea împinge chiar către paricid. Era susținut în avântul său retezat de trupul său scheletic, care arăta ca și cum ar fi fost prins cu bolduri prin părțile esențiale de o structură de carton. În rest, conformația era lăsată la voia întâmplării. Nu exista ordine. Încheieturile păreau descleiate. Umerii ieșiți în afară înspre centrul pieptului, ca și cum nu mai existau clavicule, semănau cu vârful unei mici corăbii cioplite barbar dintr-un singur trunchi de copac. Cu o asemenea configurație a trupului nu putea înșfăca nimic cu consistența omului virtuos sau măcar susține ceva cu putere. Geamantanul acela pe care îl târa după el părea că are bătută o țintă, care trecea inițial prin mâner și apoi prin încheietura mâinii. Stigmatizarea o suporta cu greu, fără însă să răzuiască fața plană sau denivelată a caldarâmului cu forma sa dreptunghiulară. Omul încotoșmănat dispă-

ruse instantaneu din câmpul său vizual. Nu se mai făcuse din ce în ce mai mic, ci pur și simplu se ștersese dintr-odată, așa cum ștergi cu buretele urmele de cretă lăsate pe o tablă lucioasă, cerată. Călin se chirci în sine, suportând emfatic greutatea bagajului său. Nu avea niciun orizont, așa că, după câteva clipiri insistente prin care părea că își reglează privirea în privința lui aproape și departe, ținti o bancă care era amplasată lângă un container de gunoi. Se fâstâci să meargă în direcția ei, dar după o banală întrebare și un banal răspuns în privința oboselii se pomeni deja așezat pe scândurile ei, scăldat de o lumină clarobscură, filtrată de norii care împânzeau cerul închis la culoare... Cel mai frumos pământ al orașului. Numai podoabe. Erau multe clipe consumate în fața cărora nu puteam să consimt nimic. Împingeam fără să am cea mai vagă idee că mă aflam în colțul unei cutii care în interior ridică niște pereți înalți, iar prin afară era cât o duzină de chibrituri cu scăpărătoarele scorjite și astfel puțin mai înaltă. Nu am păreri obiective deloc, spuse Călin, reze-mându-se de peretele cutiei fabricate dintr-un material metalic, era un aliaj de cupru și fier care nu interacționa defel cu aerul din interior, fără să existe vreo știință care să explice lucrul acesta, invocând pregătirea în sine a materialului și în niciun caz perfecționarea sa în speța actuală. Părea că în situația asta nu avea să ramburseze nimic în privința definiției aceleia iluministe care vorbea despre mijloace și scopuri. Puterea de a folosi, care e anterioară creației, determină până la urmă întregul conținut. Sunt

deprimat, se adresă Călin celui care trebuia să existe în interiorul cutiei, ca și el. Se manifestă însă doar propagarea ecoului său devenit peltic prin izbirea de un obstacol. Tonalitatea vocii se schimbase în asemenea măsură încât putea descrie în totalitate o altă voce. După ce interogă destoinic, fără să primească vreun răspuns, cele câteva lucruri care i se ofereau cu evidență în jurul său, Călin se aruncă într-o somnolență comună cu somnul veșnic, unde visele singure încearcă să scape oricărei conștiințe îmbibate de prejudecăți. Puteai spune nu că lumea era ideală, ci că receptarea și accesul în această sferă era doar ireal. Lihnit de încercările din ajun, când a vrut dezgustat să iasă din starea aceea concentrică lipsită de orice răspuns, Călin se desprinse brusc de toropeala trupului, străduindu-se să cuprindă măcar cu vederea limitele cutiei. Dacă a putut să o descrie înseamnă că putea să intuiască de unde începe și unde se termină. De ce există? Miza era așa de mare încât tulburat după ce denigră unele concepte pe care le știa și pe care natura sa de acum i le impunea ca false, spuse ca și cum s-ar fi adresat cuiva care cunoștea întregul joc în care era implicat. Mi-e teamă că aş putea reveni... Și visul se destrămă dintr-odată, fără să-l mai lase pe Călin să zăbovească asupra ultimei afirmații care putea fi înțeleasă ca o reîntoarcere la problemele sale existențiale sau o caracterizare a unei stări de lucruri care îl înglobează și pe el și nu-l favorizează în niciun fel. Derutant, spuse el, bătându-și pleoapele de sprâncene și încercând cumva să prindă lumina zilei care se împrăștia uniform în orice

direcție. Începuse să viseze încă din picioare, de atunci, de când se hotărâse să se odihnească pentru o clipă pe banca aceea. Părea că nu e deloc bulversat și că motivul din visul său era un leit motiv care îl urmărise încă din tinerețe, deși acum nu se putea spune că a ajuns la senectute, avea doar douăzeci și opt de ani. E ceva ireal în lumea asta, spuse el dintr-odată lăsând deoparte gândurile acelea care nu păreau decât o imitație a unui dialog care se mai purtase între el și imaginile despre sine, ce au fost trecute în inconștient și care atunci păruseră că se desfășoară urmărind un traseu bine stabilit. Ostentativ se putea dezice de gândurile din ajun, dar cu ce mai rămânea în fața continuei timidități a firii care din sfială și lipsă de înțelepciune se pune în ipostaza de a nu mai recunoaște lucrurile bine cunoscute. Aseară, Călin își întortochease în asemenea măsură gândurile lucide încât după ce a plecat de la întâlnirea cu Mihnea s-a felicitat pe sine de eșecul acestuia în privința unei probleme care nu-l implica deloc pe el și pe care, de altfel, nu dorea să o cunoască în amănunt. Sec, îi spunea că victima în toată neîmplinirea lui era el și că trebuia să se recunoască în cele din urmă ca un învins, deși nu era implicat nici măcar cu o exclamație deficitară în socoteala sa. Problema pe care o istorisise Mihnea era foarte complicată și nu știu de unde el a tras o asemenea concluzie după ce, în prealabil, nu susținuse aproape nimic potrivit. E treaba sa și nu-l invidiez deloc, avea să se gândească apoi Călin. La ultima întâlnire cu Valentina, Călin a trăit aceeași impresie. Spera să concentreze mai

multe realități care îl asaltau cu neîmplinirile lor și dintr-odată se trezi triumfător dat afară din discuție, fără să fi realizat vreo substituție în lipsurile sale, ca și cum ceea ce era trecut fusese corectat de prezent, fără ca intervenția sa să fie în vreun fel simțită. Se arunca în derizoriu axa normală a timpului în privința istorisirii cinstite și a credibilității. Anormalitățile se succedau în mintea lui Călin și nu-l lăsau deloc să se dezică de ele. Era așa de cuprins, încât puteai spune că e legat de ceea ce el credea că se întâmplă cu necesitate, ca un orb de o filosofie perenă, care doar își schimbă autorii nu și conceptele. Călin începu să marcheze jubileul acelei amintiri în privința descriției pe care i-o alătură ca un prefăcut cozeur lui Mihnea prin repetiția ei de două ori, apoi printr-o uitătură lungă asupra geamantanului său, a cărui piele, deși neagră, pe la colțuri părea albă din pricina jerpelirii. Globul său ocular se obișnuise cu lumina asta a geamantanului, încât mintea sa începu să caute conceptul cu care putea fi desemnată o asemenea culoare în interior neagră, dar la suprafață albă. Așa era și conștiința sa, care putea să se sprijine pe unele lucruri care se întrezăreau. Nestatornicia trebuia să se lege și de condiția celorlalți oameni care se împrăștiau dintr-odată în jurul său. Dispărură, ca și omul încotoșmănat, într-o ceață a conștiinței. Era o iluzie sau crasa realitate îi juca feste, nelăsându-l să împartă lucrurile bune de lucrurile rele și ceea ce era aparență de ceea ce era impresie întemeiată. A te implica fără niciun fel de valențe interioare duce în cele din urmă la îndărăt-

nicie. Cine putea crede în conștiința lui Călin și în suferințele sale? Sterilitatea intelectuală a unora care dispută concepte universale nu te ajută în niciun fel în cazul ăsta. Călin era prea snopit de ideile sale mari pentru a se putea gândi cumva la condițiile lor. Aspectele apăreau diferite acum. Nu-l mai vedea pe omul încotoșmănat ca pe un parodiant care jonglează cu obiectele butaforiei, creând astfel drama umană din teatru. Omul încotoșmănat raționase corect și avusese reacția aceea impusă de condiția sa. Nu putea să gândească teoretic și să acționeze practic altfel, atât timp cât momentul se consuma oricum, angrenându-l chiar într-o eristică de neisprăvit. Influențele găsite ulterior sunt mai degrabă crescute din nimic. Putea el să cadă în derizoriu, neopunându-se avântului lui Călin care, dacă nu era împins cu cerbicie, îi strivea degetele în pantofi. Fapta asta îl aruncase într-un con de umbră în privirea celorlați care asistaseră la întâmplare. Era descris ca un om sălbatic care nu a știut să evite întâlnirea cu un alt trup și consecințele. Târzia filtrare a cunoștinței absente, în locul neprielnic, după ce lucrurile erau așa cum erau, a provocat în cele din urmă dezastrul. Dincolo de starea asta evidentă stau câteva opoziții printre care: omul încotoșmănat putea să meargă cum voia el, în orice direcție, dacă lua în seamă contingența. Greșeala survine atunci când lipsesc argumentele de genul acesta. Trăirea de după e înțeleasă ca o pedeapsă și, cum ispășirea nu trebuie refuzată, se caută un motiv care urmează apoi să fie justificat cumva. Cumplitul destin este prima teză

dintr-un lung șir al explicațiilor și al îngrădirii fricii. Concentrându-și privirea într-un singur punct fix, Călin reuși să iasă din enciclopedia conceptelor cu care se învârtea în minte. Erau numai simulacre care ascundeau aparențele frii sale și care, de fiecare dată când găsea o concretizare, credea că înaintează în raționament, adaptându-se. Se întorcea în același loc al conștiinței, dar numai cu impresia unei îmbogățiri speculative. Ce e în mintea omului când încearcă să coordoneze lucrurile? Un gol de memorie sau un vast câmp plin cu exerciții metafizice. Parcă și mai reflexiv după gândurile astea care într-o măsură păreau palpabile și în alta indiscernabile, Călin se ridică de pe marginea băncii unde ajunsese din pricina neliniștilor sale. Cum, necum privi mirat și cu comizeratie geamantanul său, pe care îl rezemase de bancă. E un fleac. Un chilipir dezgustător. Înăuntru. Și se miră. Vorbi ca și cum și-ar fi adus aminte de ceea ce căra în geamantan. I se părea derizoriu că ajunsese aproape de centrul orașului cu un geamantan negru, burdușit cu lucruri inutile, ieșite din folosința și uzul lor material, și pe care voia să le arunce la un tomberon mai mare. Cel din colțul străzii Pompedu a fost ridicat astă noapte de către cei de la salubritate și lucrul ăsta l-a derutat cel mai mult. Știa că trebuie să se oprească undeva, dar nu realiza unde. Peisajul schimbat l-a făcut să cadă în capcana gândurilor acelora care acum păreau că îi sunt impuse de situația concretă. El nu voia decât să arunce la gunoi câteva lucruri pe care le strânsese din casă după ce ordonă în grabă un raft cu vechituri.

Erau în geamantanul acela antichități după care orice colecționar de seamă tânjea. El se debarasa de ele, fiindcă se îndoia de valoarea lor, devenită obișnuită. Vremurile sunt altele. Există progres în artă, spunea el în timp ce aduna cioburile acelea, grăbit și enervat de ordonarea lor, pentru a le arunca în uitare sau chiar distruge precum o nevroză. Așa o întreagă istorie era trecută sub tăcere sau cu vederea. Atunci când nu mai există puncte de referință poți crea ceea ce vrei. Mă întreb care ar fi putut fi soarta omenirii, dacă nu ar fi existat un mântuitor de primă mână, un mântuitor de mâna a doua și frații și ibovnica sa, un vraci, un șaman, un preot catolic, un imam... Mă gândesc la un întreg cu părți și fragmentat. Prevederea lui îi indica cel mai bun lucru pe care trebuia să-l facă în condițiile sale. Plecarea. Se scutură gârbovit de câteva ori și vru să abandoneze geamantanul lângă banca aceea. Nu se îndura să-l părăsească, căci părea cumva lipit de falangele sale, susținut de o forță inumană de echilibru în poziția care desemna că are un proprietar. Rărindu-și gândurile care păreau că îl sugrumă prin aplecarea sa insistentă asupra lor, plecă de lângă banca aceea devenită un monument al deznădejdiei. Simțea că se scurge o parte din ființa sa o dată cu plecarea care avea ceva ceremonios în ea, dar și un specimen de simulacru des întâlnit în cazul oamenilor care se înfășoară în tot felul de haine pentru a părea cât mai dificil de înțeles. Mirosea a sulf în jurul său și nu știa dacă exfoliasse vreun strat de vopsea care conține de altfel mult plumb sau dacă mirosul provenea din

geamantanul său, unde obiectele învechite începură să interacționeze sau să se pună în legătură. Modul cum el stivuse cu grijă obiectele nu trebuia să producă nicio transformare de acest gen, căptușeala geamantanului putea absorbi orice transpirație prematură a lucrului conținut și orice aer rarefiat sau încărcat cu multe particule grele, din interior, s-ar îmbiba în țesătura sa fină de bumbac urzită manual și apoi, printr-un sistem ingenios, s-ar lăsa acel reziduu captat să se scurgă, pe la încheietura balamalelor, afară. Era vinovat de starea asta mai mult balamucul care dintr-odată începu să se producă în jurul său, impresionându-l și umplându-i nările cu mirosul acela de sulf și cauciuc ars. Doi oameni corpolenți se ciorovăiau nu departe de el pentru o bucată de hârtie uzată, pe care exista o parafă pătrată, conservată bine, în josul paginii. În antet erau inscripțiile unei judecătorii dintr-un cartier de la periferie, care făcea parte din districtul șase. Unul îi reproșa celuilalt imprudența de care dădea dovadă în orice situație și modul cum s-a comportat cu actul acela ce putea să le aducă un favor, iar acuma un defavor. Nu te uiți că nu ai împăturit-o pe muchie, spunea el, încercând să-i înhațe foaia pe care celălalt o ținea între degete, cu dexteritate. Putea începe o demonstrație în privința bunelor moravuri terfelite de alții. Era vorba de obicei și de premoniția celuilalt când cel învinovățit încercă să împacheteze mai bine actul de moștenire. Modul său de a vedea lucrurile era cel mai natural și trebuia urmat. Cel nemulțumit se lăuda cu o anume

perfecționare de caracter la o școală prestigioasă în occident. Nu e nimic neobișnuit, îi spuse celălalt, fălindu-se apoi cu un citat din Simplicius. Erau multe idei ascunse în acele gânduri ale lui Simplicius, pe care omul refuza să le detalieze. Absolvisc și el, nu de multă vreme, un colegiu cu renume în Vespasia, dar părea de fiecare dată, în orice discuție, marginalizat. Vorbele lor au început să fie imediat umplute cu batjocură, unul se mișca amenințător în jurul altuia, tropăind sacadat. Călin îi privi distant și, după o clipă de îndoială în privința scopului și mijloacelor sale, realizează că mirosul de sulf provine de la hârșăitul tălpilor cu asfaltul. Suprema sa ofuscă, apărută imediat după o asemenea evidență, era derivată mai mult dintr-o neîncredere personală. Omul acela care reacționase mai târziu prin vorbele claustrate parcă ale lui Simplicius, îi spusese limpede celuilalt că nu se poate aștepta la o înțelegere deplină, atât timp cât aveau de-a face cu trăiri care nu pot fi în niciun fel explicate de judecată. Capacitatea sa de a discerne după învățătura primită îl făcu să se îmbufneze exagerat și, pe de altă parte, luase discuția ca pe un afront. Nu am cu cine să împart, spuse omul, rupând câteva fragmente dintr-o frază și altele din alta. Era în centrul atenției și se simțea amețit de mișcările camaradului său după ce el se opri în loc. Săltând uneori tălpile picioarelor până la înălțimea genunchilor, celălalt îl amenința. Călin îi părăsi după ce și privirea sa se înceteșă, prezervându-și în continuare dreptul de a nu înțelege. După ce cântări din ochi formele lucrate după tăietura de aur a unei cărți

dintr-o vitrină, găsi un prilej bun pentru a-și complini lecturile în privința unor subiecte din metafizică, care îl năuceau în orice întrecere cu atleții spiritului. Intră cu geamantanul acela imens, pe care acum îl căra cu lejeritate, pe ușa unei librării dichisite, întorcându-l pe diagonală, pentru a nu dă râma un stativ care susținea câteva flori de pădure chiar în locul acela de trecere. Într-o primă instanță, s-a mirat de creația naturii care adusese la o asemenea desăvârșire opera. Bobocii spânzilor de lângă erau doar machetele artificiale ale unui visător care voia să-și exprime ideile fără a se simți dirijat de istoria naturală, crescută în subsidiarul său. Confeționate din plastic, florile îți creau o senzație de libertate din depărtare, dar când te apropiiai pentru a le simți mireasma te îmbrățișa dezamăgirea. Intră cu impresia asta în librărie, contrariat de teză, antiteză și nemulțumit de sinteză. Rafturile cu cărți erau burdușite, așezate endemic de la un cap la altul al încăperii, ca într-un catalog de unică folosință care nu accepta în niciun fel modificările. Se ține cont de apartenența națională în această librărie, aproape de mijlocul orașului. Domeniile au fost trecute cu vederea, pentru a se privilegia doar autorii. Imaginea aceea a omului fascinat, care încă îi stătea în minte, îl făcu să ignore mesajul transmis de fiecare cotor de carte. Le putea integra într-un sistem de vorbe deja spuse de alții sau le putea nesocoti așa cum făcea adesea, considerându-le pe multe inconsistente. Simpla sa filtrare era necruțătoare în privința conținutului și ideilor. Când se îndrepta înspre un titlu necu-

noscut simțea că îi lipsește cu adevărat deducția și îi prisosește în schimb intuiția. Era ca și cum s-ar fi lăsat condus de un impuls de relaționare, fără să mai aibă în vedere starea întregului care ea însăși înregimentează. Situația sa umană îl obliga să facă asemenea partaje. El credea în lucrurile care i se ofereau de la sine după ce declanșa singur un proces și nu în laturile ascunse ale fenomenelor care cumva se arătau și imediat dispăreau din conștiința sa. Intuițiile sale erau simple în privința cărților. Orice document avea un conținut nefertil și orice text scris trebuia să fie catalogat și după nefructozitatea sa, astfel sărea pasaje întregi din discursul pe care îl oferea o lucrare, considerându-se excesiv de matur pentru luarea în vedere a lucrurilor esențiale. Acum, bombardat de succesiunea de titluri după o privire haotică aruncată înspre un raft, se simțea secătuit pe dinăuntru. Regulile sale de bună conduită în viață după un principiu al cunoașterii bine statuat erau neclare. Nu știa de ce se putea îndoi. Trăia impresia aceea a oamenilor dintr-un castel fermecat, care vedeau în orice tinichea un miracol, pentru ca atunci când părăseau cetatea miraculoasă să se simtă angoasați de credințele lor anterioare în tinichea. Ceea ce părea un lucru ieșit din comun și mirobolant prin caracteristicile sale induse acum nu era decât o bucată de tinichea fără preț, pe care fiecare o putea arunca în drum fără să fie încărcat de vreo premoniție. Simbolul se degrada fiindcă lumea sa dispăruse. Se distruseseră toate legăturile care îl privilegiau într-un fel sau altul, arătându-l acum așa cum